

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.776/2018/7.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Hajdú Péter ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Lévay Zsolt ügyvéd

A per tárgya:

Vállalkozói díj és járulékai megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.274/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Járásbíróság 14.P.20.810/2014/89/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (Kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint vállalkozó és az alperes mint megrendelő között 2011. május 30-án írásbeli vállalkozási szerződés jött létre, amelynek tárgya egy ... szerkezetű ház gyártmánytervezése, gyártása, szerkezetkész állapotra szerelése volt 41.199.489 forint összegű vállalkozói díj ellenében. A szerződés szerint a teljesítés várható befejezési időpontja a kezdés napjától számított

8. hét vége, amit a felperes a pontos kezdési határidővel, és azzal együtt vállalt meghatározni. Arra az esetre, ha a felperes saját hibájából késedelembe esik, a felek késedelmi kötbérfizetési kötelezettséget kötöttek ki, amelynek mértéke a vállalkozói díj 0,5 %/hét, maximum a szerződéses összeg 10 %-a volt. Közben az alperesi teljesítés miatti határidő túllépés esetén a felperes jogosult volt - alperessel egyeztetve - a befejezési határidő arányos meghosszabbítására. Megállapodtak továbbá, hogy a szerződést csak a felek cégszerű aláírásával lehet módosítani. A fizetési ütemezés szerint a felperes egy rész-, és a végszámla kibocsátására volt jogosult.

- [2] A felperes a kivitelezés kezdő időpontját tartalmazó előzetes írásbeli értesítést követően a munkaterületet 2011. augusztus 29-én átvette, a munka - a felperesen kívüli, az alperes által szervezett további szakipari vállalkozók bevonása mellett - megkezdődött.
- [3] Az alperes 2011. november 23-án teljesítésigazolást állított ki, amely alapján a felperes részszámlát bocsátott ki, amelynek 28.839.643 forint összegét az alperes 2011. december 1-jén teljesítette.
- [4] A munkavégzés eltérő megrendelői igények és időjárási körülmények miatt többször szünetelt, a felek képviselői az egymásra épülő munkák miatt folyamatosan egyeztettek.
- [5] Az alperes 2012. június 4-én a felpereshez írt levelében 2012. június 22. napját jelölte meg befejezési határidőként, majd 2012. június 7-én a szerződéstől azonnali hatállyal elállt. A felperes közölte, hogy az elállást a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 395. § (1) bekezdés alapján történt elállásnak minősíti annak jogkövetkezményeivel. Az alperes ezt vitatta, és elállásának indokaként a felperes szerződésszegését, jogalapjaként a Ptk. 395. § (3) bekezdését jelölte meg.
- [6] A felperes ezt követően kibocsátott, különböző összegű számláira az alperes fizetést nem teljesített.

A kereseti kérelem, az alperes ellenkérelme és viszontkeresete

- [7] A felperes módosított keresetében 7.668.105 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés jogcímén. Követelése számszakilag a per során beszerzett szakértői véleményben kimunkált, az alperes részteljesítésével nem fedezett arányos mértékű vállalkozói díjból, a kivitelezés helyszínére általa leszállított, de be nem épített anyag költségéből állt, figyelembe véve az alperest illető többletköltséget.
- [8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a teljesítési határidő 2011. október 24-én lejárt, a felperes 226 napos késedelme miatt jogszerűen állt el a szerződéstől, és a késedelem időtartamára tekintettel a vállalkozói díj 10 %-ának megfelelő, maximális mértékű kötbér illeti meg. A

felperesnek még járó vállalkozói díj összegét 2.414.300 forintban elfogadta, a leszállított, de be nem épített anyag értékére vonatkozó felperesi igényt vitatta. Az őt a szakvélemény szerint megillető költség összegét 435.896 forintban jelölte meg, továbbá 2.556.510 forintra tette a felperes által leszállított, de fel nem használt anyag tárolási díját. E két utóbbi, neki járó összeget a kötbérmaximummal fedezettnek tekintette, amelyre figyelemmel a kötbér és az elismert vállalkozói díj különbözeteként 1.704.637 forint követelést érvényesített viszontkeresettel.

- [9] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Vitatta késedelmét, erre tekintettel az alperes kötbérigényét. Szerinte az építkezés elhúzódnak az alperes által biztosított további kivitelezők munkája, és az alperes által is ismert és elfogadott egyéb körülmények okozták.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében 7.232.209 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.
- [11] A felek fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, az alperes marasztalását 7.668.105 forintra felemelte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.
- [12] A másodfokú bíróság indokolásában rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság számítási hiba folytán ismételtén számolta el a felmerült többletköltség összegét, a felperes vállalkozói díja helyesen a módosított keresettel azonos, 7.668.105 forint.
- [13] Az alperes fellebbezésében foglaltakkal összefüggésben kifejtette, hogy - függetlenül a perbeli szerződés alperes által hivatkozott fogyasztói jellegétől - a szerződésben a felek a munka kezdő időpontjától számított 8. hétben jelölték meg a teljesítési határidőt, amely dátum szerint 2011. október 24-e volt. Az alperes azonban ezen teljesítési határidő módosulását elfogadta a 2011. november 23-i első részteljesítés átvételével és a részszámla kifizetésével. Ekkor, illetve az ezt követő időszakban még több, az alperes által biztosítandó szakipari munka volt hátra, a felek között 2012 februárjában is volt egyeztetés, és az alperes meghatalmazottjának előadása alapján sem lehetett megállapítani, hogy ekkor a felek véghatáridőben állapodtak volna meg, illetve illet az alperes meghatározott volna. Emellett az alperes az építési napló megjegyzés nélküli aláírásával a 2012. április 7-től május 15-ig tartó munkaszünetet is tudomásul vette, késedelmet nem jelzett. Mindez azt támasztja alá, hogy a felek ráutaló magatartással a teljesítési határidőt többször módosították. Ez alapján a teljesítés határideje csak a 2012. június 4-én kelt alperesi elállást kilátásba helyező felszólításban megjelölt időpont, 2012. június 22. napja lehetett, ami nem késedelem beállta után tűzött póthatáridő, hanem a teljesítés alperes által kitűzött véghatárideje volt. Az alperes azonban e véghatáridő lejárta előtt

a szerződéstől elállt a felperes késedelmére és arra hivatkozva, hogy a felperes a kitűzött határidőre a teljesítést nem vállalta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint így a felek a teljesítési határidőben megállapodni nem tudtak, azonban az alperes által tűzött véghatáridő lejárta előtt felperesi késedelmet nem lehetett megállapítani. Miután az alperes az elállás jogcímeként kifejezetten a felperes szerződésszegését jelölte meg, ugyanakkor késedelem a felperes részéről nem volt megállapítható, az alperes elállása nem volt jogszerű.

- [14] A jogerős ítélet értelmében azzal, hogy a felperes az alperes nem jogszerű elállása után a munkaterületről levonult, mintegy tudomásul vette, hogy az alperes a szerződést nem kívánja fenntartani. Az általános elállási jog hiányában a Ptk. 395. § (1) bekezdésben írt jogkövetkezmény nem alkalmazható, a felperes azonban az elvégzett munka ellenében a Ptk. 402. § alapján jogosult vállalkozói díjat követelni. A felek a szakértői véleményben megállapított 75,02 % mértékű felperesi teljesítési arányt, és az ezzel arányos átalánydíj összegét nem vitatták, a felperes sem vitatta azt, hogy az alperest 435.896 forint többletköltség illeti meg, így a felperesnek járó vállalkozói díj összege megállapítható volt, azt az alperes köteles megfizetni.
- [15] A másodfokú bíróság is alaptalannak ítélte az alperes viszontkeresetét, figyelemmel arra, hogy felperesi késedelem hiányában az alperes kötbért nem követelhet, annak a Ptk. 246. § (1) bekezdésében és a szerződésben kikötött feltételei hiányoznak.
- [16] A leszállított, de a jogviszony megszűnése miatt be nem épített, a kirendelt szakértő által megállapított értékű anyag árát – mint az építés befejezéséhez szükséges anyagét – a vállalkozói díj részének tekintette, amely így a felperest megilleti.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalmilag – a kereset elutasítását és a felperes viszontkeresetének megfelelő marasztalását kérte.
- [18] Részletesen kifejtett felülvizsgálati kérelmében – kérve az eljárás során tett korábbi nyilatkozatait, és az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésében foglaltak figyelembe vételét is – arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a peradatokat, illetve a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, a logika szabályait és az irányadó egyes anyagi jogi normákat megsértve értelmezte, ezért ítélete megalapozatlan.
- [19] Szerinte a teljesítési határidőt nem módosították. E körben hivatkozott a Ptk. 205. § (1)-(2) bekezdésének, 240. § (1) bekezdésének, 216. § (1) bekezdésének és 217. § (2) bekezdésének sérelmére. Kifejtette, hogy a szerződés létrejöttéhez a lényeges tartalomban való megállapodás szükséges. A szerződés tartalmát a felek közös megegyezéssel módosíthatják, amelyre a perbeli esetben nem került sor. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg a

teljesítési határidő időpontjaként 2011. október 24-ét, amely utóbb nem „módosult”, azt a felek – a szerződés kifejezett rendelkezésére figyelemmel – csak írásban, közös megegyezéssel módosíthatták volna, és annak egyoldalú módosítására sem volt jogosult.

- [20] A Ptk. 207. § (1) bekezdésére utalva hangsúlyozta, a perbeli fogyasztói szerződést a rá mint fogyasztó számára előnyösebb értelmezéssel kell elfogadni. E körben másodlagosan hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 403. § (2) bekezdését is sérti, mert a vállalkozási szerződésben a felek egy részszámla és egy végszámla kibocsátásában állapodtak meg, meghatározták az egyes részteljesítésekhez kapcsolódó műszaki tartalmat is, ezáltal a szolgáltatást oszthatóvá tették. Elállását a második részteljesítés késedelmére alapította. Kitért arra is, hogy a Ptk. 207. § (4) bekezdése szerinti joglemondás sem állapítható meg, mert soha nem állt szándékában a felperessel szemben érvényesíthető kötbérigényéről lemondani. Kifejtette, az építési napló aláírása sem helyettesíthette a határidőt illetően a felek közös megegyezéssel történő szerződésmódosítását, figyelemmel a szerződés 12.3. pontjában foglaltakra is. Hangsúlyozta, egyoldalúan sem tűzhetett véghatáridőt 2012. június 4-én június 22. napjára, erre sem a szerződés, sem a Ptk. szabályrendszere nem jogosította fel [Ptk. 300. § (2) bekezdés].
- [21] Érvelése értelmében a felperes munkavégzését elvileg érintő három szakipari munkanem más vállalkozók általi teljesítése – a szakvélemény adataiból levezethetően – nem akadályozta, illetve nem akadályozta számottevően a felperes teljesítését, amelyből ugyancsak az általa adott határidő póthatáridő jellege következik. Hangsúlyozta, hogy e póthatáridő tartalma (17 nap) megfelelő volt, figyelemmel arra, hogy eredetileg a felperes a teljes kivitelezésre 56 napos határidőt vállalt, és arra, hogy a felülvizsgálati kérelmében részletezettek szerint a három érintett szakipari munkanem részben készen volt. Ezért a Ptk. 300. § (2) bekezdésére alapított elállása indokolt és jogszerű volt, a póthatáridő leteltét nem kellett kivárnia.
- [22] Az alperes a be nem épített anyag értékében történt marasztalását tisztán jogkérdésnek tekintetve kiemelte: a perbeli, nem vitásan egyösszegű (átalány) díjas vállalkozási szerződés esetén a felperest mint vállalkozót csak a befejezetlen mű utáni arányos díj – és ha volt a pótmunka díja – illeti meg, a még hátralévő munkák anyagköltsége azonban nem része a díjnak. Ez legfeljebb általános elállási joga esetén illethetné meg a vállalkozót, ő azonban kifejezetten szerződésszegésre alapította elállását, így a jogerős ítélet a Ptk. 402. §-át is sérti.
- [23] A Ptk. 246. § (1) bekezdésének sérelmére utalva kifejtette, az objektív felperesi késedelmet bizonyította, ezzel eleget tett a kötbér keretében őt mint jogosultat terhelő bizonyítási kötelezettségének.
- [24] Kifogásolta továbbá, hogy az általa a fellebbezésében is felsorolt tények értékelése teljes mértékben elmaradt a jogerős ítélet

indokolásából, ez által az sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését.

- [25] Rámutatott, a bizonyítás célja a bíróság meggyőzése valamely tény fennálltáról vagy fenn nem álltáról, illetve valamely tényállítás valóságáról vagy valótlanóságáról. A bíróságban kialakuló meggyőződésnek azonban a bizonyosság fokáig kell terjednie. A jelen perbeli bizonyítékok okszerűen nem eredményezhetik a bizonyosság fokáig terjedő azon bírói meggyőződés kialakulását, amelyre a másodfokú bíróság a jogerős ítéletét alapította, ezért megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési szabályt is.
- [26] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel a Kúria előljáróban a felülvizsgálat jogi természetét és kereteit rögzíti.
- [28] A felülvizsgálat szigorú eljárásjogi szabályok által szabályozott rendkívüli perorvoslat, amelyben kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által hivatkozott, konkrétan megjelölt jogszabálysértések vizsgálhatók. A felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie, ennek körében kötelező tartalmi elemként a megsértett jogszabályhelyeket, valamint annak kifejtését, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző években meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. és 4. pontjai].
- [29] Lényeges továbbá, hogy a jogerős ítélet nem támadható felülvizsgálattal olyan kérdésben, illetve a fél nem hivatkozhat olyan új körülményre, amely nem volt az első- illetve a másodfokú eljárás tárgya (BH2002.283., EBH2002.653., BH2002.447.II.).
- [30] Mindennek az alperes felülvizsgálati kérelme tekintetében több irányú jelentősége volt.
- [31] Egyrészt: az alperes az első- és a másodfokú eljárásban nem hivatkozott a perbeli vállalkozási szerződés teljesítésének oszthatóságára, továbbá joglemondással összefüggő előadása sem volt, ezért a felülvizsgálati kérelmében az e körben megjelölt jogszabályhelyek [Ptk. 207. § (4) bekezdés, 403. § (2) bekezdés] megsértését a Kúria a felülvizsgálat során nem vizsgálhatta.
- [32] Másrészt: az alperes állította a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmét, ám csupán általánosságban, a bizonyosság szintjét elérő

meggyőződés kialakulásának hiányára utalva támadta a jogerős ítéletet, ezzel összefüggésben indokait részletesen nem fejtette ki, amelyre tekintettel felülvizsgálati kérelmének ezen hivatkozása nem felelt meg a fentebb írtak szerint a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak, figyelemmel a felhívott PK vélemény idézett pontjaiban írtakra is. Ezzel összefüggésben a Kúria megjegyzi továbbá, hogy főszabály szerint a felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - nincs helye bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének (BH2012.179.). A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárás bírósága a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Lényeges, hogy az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.). Az alperes felülvizsgálati kérelme ilyen nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetést megvalósító bizonyíték-mérlegelést alátámasztó érvelést nem tartalmazott, kifejtett indokai e körben nem voltak.

- [33] Harmadsorban: ugyancsak a Pp. 272. § (2) bekezdésére tekintettel a Kúria nem vonhatta a felülvizsgálat körébe az alperes által a felülvizsgálati kérelmében szintén ki nem fejtett megelőző perbeli nyilatkozatokat és a fellebbezésben foglaltakat (felülvizsgálati kérelem 1. oldal).
- [34] A felülvizsgálati kérelem petitumának és indokolásának tartalmára tekintettel a felülvizsgálat kiterjedt a teljes keresetre és a viszontkeresetre is, így a jogerős ítéletnek felülvizsgálattal nem érintett rendelkezése nem volt.
- [35] A fentiekre figyelemmel az érdemben vizsgálható felülvizsgálati hivatkozások nem alaposak, a felülvizsgálat eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a hivatkozott anyagi és eljárásjogi jogszabályhelyeket nem sérti.
- [36] A másodfokú bíróság jogi álláspontjához képest - az alább kifejtettekre is figyelemmel - ítéletében eleget tett indokolási kötelezettségének, így a jogerős ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdését nem sérti.
- [37] Az alperes által hivatkozott anyagi jogi jogszabálysértésekkel összefüggésben a Kúria a következőkre mutat rá.
- [38] A perbeli vállalkozási szerződés 9.1. pontjában írtaktól eltérően a felperes a 2011. augusztus hó 4-én kelt írásbeli értesítésében kizárólag a kivitelezés kezdő időpontját (2011. augusztus 29.) határozta meg egyértelműen, a befejezés konkrét (fix) időpontját nem. A vállalkozási szerződés 9.3. pontjának megfogalmazására tekintettel a várható befejezési határidő volt meghatározható, amely valóban a másodfokú bíróság által megjelölt 2011. október 24-ére esett. E határidő azonban a felek által a vállalkozási szerződés megkötésekor is ismert körülmények miatt (a felperes nem generálkivitelező, az építkezésen az alperes és műszaki ellenőre

organizációjában tőle független kivitelezők is dolgoznak, az egyes munkanemek egymásra épülnek, ezáltal teljesítésük függ egymástól) nem tekinthető a szerződésben rögzített véghatáridőnek. A felperes által meghallgatni kért tanúk [... (15. és 16. sorszámú jegyzőkönyv), ... és ... (24. sorszámú jegyzőkönyv)] elmondásából egyértelműen megállapítható és a fenti körülményekből is következik, hogy a felperes nem is vállalt fix (vég) határidőt, különösen nem kötbérterhesen. E körben nincs jelentősége a szerződés alperes által hivatkozott fogyasztói jellegének, és a Ptk. 207. § (2) bekezdésének.

- [39] Megjegyzi a Kúria, hogy a vállalkozási szerződésben megfogalmazott („várható”) teljesítési határidő is lehet - a szolgáltatás természetére, a vállalkozás körülményeire figyelemmel - tájékoztató jellegű, ahogyan a vállalkozói díj mint a vállalkozási szerződés ugyancsak lényeges tartalmi eleme is lehet irányárként, tájékoztató jelleggel meghatározott (amint az az utólagos, tételes elszámolású építési típusú vállalkozási szerződéseknél tipikus).
- [40] Nem vitásan a szerződés tartalmát a felek konszenzusa hozza létre, és az adott ügyben egyik fél sem volt jogosult az írásbeli szerződés tartalmát egyoldalúan módosítani, továbbá - tekintettel arra, hogy a perbeli szerződés értelemszerűen visszterhes volt - az alperest nem illette meg a Ptk. 280. § (1) bekezdés b) pontja szerinti egyoldalú hatalmasság sem. Erre tekintettel az alperes 2012. június 4-i közlése nem keletkeztetett a felekre nézve kötelező teljesítési (vég) határidőt, míg a köztes történések - a 2011. november 23-i, azaz az alperes által véghatáridőnek tekintett 2011. október 24-e után egy hónappal történt teljesítésigazolás, a 2011. december 1-jei részteljesítés, a felek további, részben dokumentált egyeztetései, az alperesnek a munkavégzés időleges szünetelését elfogadó, építési naplóba tett bejegyzései - ugyancsak a felek folyamatos egyeztetéseire, a felperesi teljesítés megtörténtére utalnak, amely időszakban (a 2012. június 7-i „elállásáig”) az alperes felperesi késedelemmel kapcsolatosan semmilyen érdemi, jogilag releváns lépést, igényérvényesítést nem tett.
- [41] Mindebből következően a felek jogviszonyában nem volt szerződéses véghatáridőként értelmezhetően kikötött teljesítési határidő, ennek hiányában felperesi késedelem sem, így a felperes teljesítése megfelelt a Ptk. 277. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
- [42] Felperesi késedelem - mint objektív tény - hiányában a szerződésben kikötött kötbér fizetési kötelezettség nem állt be, amire figyelemmel egyúttal szükségtelen volt a felperes mint kötbérkötelezett kimentési bizonyítása. Ezért az ezzel kapcsolatos alperesi hivatkozásoknak jogi relevanciája nincs.
- [43] A kifejtettekre figyelemmel az alperesnek a felperes szerződésszegésére hivatkozással eszközölt elállása nem volt jogszerű, ugyanakkor a GK 16. számú állásfoglalás b) pontjában foglaltakra tekintettel nyilatkozatát a bíróság nem minősíthette a Ptk. 395. § (1) bekezdése szerinti általános elállásnak sem.

- [44] Tény azonban, hogy nyilatkozataival az alperes egyértelműen kifejezésre juttatta szándékát a felperes további teljesítésének elutasítását illetően, amit a felperes végül tudomásul vett és a helyszínről levonult. Ezáltal a felek ráutaló magatartásukkal - tartalmilag - a szerződést közös megegyezéssel szüntették meg [Ptk. 319. § (1) bekezdés], további szolgáltatásokkal nem tartoztak [Ptk. 319. § (2) bekezdés első mondata], ugyanakkor a szerződés megszűnése előtt nyújtott szolgáltatások ellenértékét az alperes köteles megfizetni [Ptk. 319. § (2) bekezdés második mondata].
- [45] Az elszámolás körébe eső felperesi szolgáltatás - a szerződés fentebb írt megszűnésekor - kétirányú volt: egyrészt az elvégzett építési munka részteljesítéssel nem fedezett ellenértékére, másrészt az általa szolgáltatott (azaz leszállított, de be nem épített) anyag ellenértékére tarthatott igényt.
- [46] Az elvégzett munka - alperes vállalkozói díj részteljesítésével nem fedezett - ellenértékét az aggálytalan (és e tekintetben nem vitatott) szakvéleményében a kirendelt szakértő a leszállított és be nem épített anyag értékével együtt meghatározta. Utóbbi tekintetében az alperes a megtérítési kötelezettségét vitatta, azonban a felperes által a szerződés megszűnésének időpontjáig a szerződésszerű teljesítése érdekében már leszállított anyag - az adott esetben a felek megállapodása alapján történt felperesi előfinanszírozásra is tekintettel - a felperes szerződésszerű szolgáltatásának körébe tartozik, így annak alperes által nem vitatott és a szakvéleménnyel aggálytalanul igazolt értékének megtérítésére is igényt tarthatott.
- [47] A kifejtett indokolásbéli pontosításra is figyelemmel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és érdemben vizsgálható jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [48] Az alperes felülvizsgálati kérelme eredménytelen volt, amire tekintettel a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes jogi képviselétével összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerinti mértékű ügyvédi munkadíjból álló, az áfát is magában foglaló felülvizsgálati eljárási költséget.
- [49] A lerótt felülvizsgálati eljárási illetéket pervesztességére tekintettel az alperes viseli, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.
- [50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [51] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. szeptember 5.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó
bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró